

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-462/20-K

Název	Mateřská škola Ostrov, Masarykova 1195, příspěvková organizace
Sídlo	Masarykova 1195, 363 01 Ostrov
E-mail	masarykovams@seznam.cz
IČ	49753495
Identifikátor	600066703
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Lenka Dienesová
Zřizovatel	Město Ostrov
Místo inspekční činnosti	Masarykova 1195, 363 01 Ostrov Masarykova 1199, 363 01 Ostrov
Termín inspekční činnosti	7. 12. 2020 – 9. 12. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost zaměřená na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Mateřská škola Ostrov, Masarykova 1195, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, školní jídelny a školní jídelny výdejny.

Mateřská škola vzdělává v šesti věkově smíšených třídách 127 dětí od dvou do sedmi let. Z celkového počtu plnilo 37 dětí povinné předškolní vzdělávání, pět z nich mělo povinnou školní docházku odloženou o jeden rok. V mateřské škole se vzdělávají tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami, osm s odlišným mateřským jazykem a osm mladších tří let.

Provoz školy je zajištěn od 6:00 do 16:30 hodin. Vlastní školní jídelna zajišťuje stravování pro děti a zaměstnance školy. Aktuální informace o činnosti školy a základní dokumenty jsou dostupné ve škole a na webových stránkách školy msmasarykova.estranky.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ze strategických cílů plánu rozvoje školy stanovených na období 2019-2023 se škole postupně daří naplňovat záměry vztahující se k modernizaci prostředí školy, zdravému životnímu stylu a naplňování vize školy jako přátelského prostředí pro spokojené děti a jejich rodiče. Ta mj. koresponduje s nadstandardními vzdělávacími aktivitami, které škola nabízí např. v podobě bezúplatného vzdělávání formou odpoledních kroužků (výtvarného, sportovního, hudebního či jazykového), do kterých se děti přihlašují dle svého zájmu. V letošním školním roce je realizace těchto kroužků omezena vzhledem k epidemiologické situaci a vládním opatřením. Další plánované záměry rozvoje, např. využívání moderních technologií, nových trendů ve vzdělávání a důsledné zaměření na podporu individuálních potřeb každého dítěte, se zatím v kvalitě vzdělávání pozitivně odrážejí pouze částečně. Škola např. běžně realizuje vzdělávání dětí mladších tří let i vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, změny týkající se předškolního vzdělávání v těchto oblastech se však do aktualizovaného školního vzdělávacího programu dosud nepromítly.

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) má s řízením školy dlouholeté zkušenosti. Kontrolní a hospitační činnost provádí ředitelka sama, zástupkyně ředitelky do této činnosti zapojena není. Pozitivní je, že pedagogické pracovnice jsou s kritérii pro sledování průběhu vzdělávání při hospitační činnosti seznamovány, rovněž závěry z hospitační činnosti jsou předmětem individuální konzultace s ředitelkou školy. Z hlediska řízení pedagogického procesu je však efektivita hospitační činnosti nízká. Ředitelka školy se při hospitacích zaměřuje převážně na provozní a materiální podmínky a organizační záležitosti, oproti tomu k posouzení úspěšnosti zvolených metod a forem vzdělávání s ohledem na potřeby dětí a následnému doporučení ke zlepšení stavu zpravidla nedochází. V návaznosti na závěry z hospitační činnosti nejsou prokazatelně přijímána žádná opatření. Obdobně také pedagogická rada se vzdělávacím procesem a výsledky vzdělávání zabývá spíše okrajově, pedagogičtí pracovníci školy tak přicházejí o účinné podněty ke zvyšování kvality vzdělávání.

Ředitelka plánuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, stanovuje jeho podmínky a zaměření, kterými jsou aktuální a praktické otázky související s procesem vzdělávání a výchovy. Vzhledem k výjimečné epidemiologické situaci nebylo možné v loňském a letošním školním roce plně realizovat účast učitelek na dalším vzdělávání podle plánu dalšího vzdělávání. Možnosti vzdělávání formou webinářů učitelky využily dle vlastního uvážení a pouze v ojedinělých případech. Využití nově získaných poznatků, jako např. rozvolněného režimu dne v průběhu vzdělávání, bylo při hospitacích Českou školní inspekci (dále „ČŠI“) ve vzdělávání dětí zaznamenáno jen v některých třídách. Ke vzájemnému sdílení poznatků z procesu vzdělávání a výchovy, resp. také informací nabytých při

vzdělávání pedagogických pracovníků a diskusi o nich není účelně využíváno jednání pedagogické rady.

Ředitelka efektivně zajistila personální obsazení školy, překrývání učitelek v době přímé pedagogické činnosti je nastaveno s ohledem k potřebám dětí a zajištění jejich bezpečnosti. K posílení personální podpory využila projektu Šablony II a přijala na částečný pracovní úvazek školní asistentku. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami škola poskytuje podpůrná opatření formou speciálních učebních pomůcek, individuálních vzdělávacích plánů a vzdělávání za účasti asistentů pedagogů.

Z hlediska prostorových podmínek i materiálního vybavení má škola dobré předpoklady pro naplňování vzdělávacích cílů školního vzdělávacího programu. Účelně vybavené hrací koutky umožňují dětem rozvíjet námětové hry, prostory pro relaxační a pohybové činnosti jsou dostatečné. Pro herní a pohybové činnosti škola plnohodnotně využívá i školní zahradu. Výškově rozdílný nábytek zohledňuje fyziologické potřeby dětí. Modernizované kvalitní vybavení tříd respektuje věkové zvláštnosti dětí, účelně rozvíjí jejich schopnosti a dovednosti. Děti mají volný přístup k hračkám, ke stavebnicím, ke knihám a časopisům, výtvarným potřebám, cvičebním i hudebním pomůckám. Vybavení je průběžně obměňováno a modernizováno díky účinné spolupráci školy se zřizovatelem a jejím aktivnímu zapojování do projektů a výzev.

Pravidla pro činnost školy jsou zpracována ve školním řádu. Děti jsou seznamovány s možnými bezpečnostními riziky a ochranou zdraví pravidelně a přiměřeně svému věku, což dokládají záznamy v třídních knihách. Škola provádí pravidelné bezpečnostní kontroly, případné závady jsou průběžně odstraňovány. Vstup do školy je v jednom pavilonu bezbariérový.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu vzdělávání učitelky stanovovaly reálné vzdělávací cíle vycházející většinou z integrovaných bloků školního vzdělávacího programu rozpracovaných podrobněji do třídních vzdělávacích plánů. V některých případech učitelky účelně využívaly i neplánované situace a reagovaly vhodně na podněty dětí. Vzdělávání bylo většinou organizačně promyšlené zejména z hlediska vyváženosti spontánních a řízených činností a dostatečného prostoru pro volnou hru dětí. Děti přicházející krátce před osmou hodinou neměly v některých třídách možnost zapojit se do spontánních aktivit, protože další činnosti včetně organizace hygieny a svačiny byly řízené. Řízené a spontánní činnosti se během dne střídaly a byly motivačně provázané. Učitelky vhodně kombinovaly frontální a skupinové formy práce. Případnou převahu frontálních činností učitelky vhodně kompenzovaly tím, že umožnily dětem volný pohyb při pobytu venku.

Při řízených činnostech převažovalo vzdělávání realizované se všemi dětmi společně, diferenciací vzdělávací nabídky podle věkových a individuálních zvláštností dětí většinou chyběla. V rámci didakticky cílených činností se vzdělávání zaměřovalo např. na rozvoj zrakového a sluchového vnímání, hrubé a jemné motoriky, základních matematických operací, jako jsou třídění, porovnávání, přiřazování a skládání předmětů podle různých kritérií. Pouze v jednom případě učitelka ponechala děti zvolit si obtížnost skládaného obrázku dle vlastního uvážení. Při spontánních činnostech si děti vybíraly hry podle vlastního zájmu, potřeb a schopností. Samostatně využívaly hračky, různé stavebnice a didaktické pomůcky. Učitelky podporovaly rozvoj konstruktivních a námětových her, společně s dětmi se do nich zapojovaly a pomáhaly hry rozvíjet. Děti často volily aktivity připravené učitelkami, např. výtvarné a pracovní činnosti, didaktické a stolní hry. Zvolené

činnosti motivačně navazovaly na probírané téma, plánované vzdělávací výstupy byly stanoveny reálně. V případě snížení pozornosti u mladších dětí učitelky efektivně zařadily motivační překvapení s nabídkou pohybu nebo volné hry. Vzdělávací aktivity byly vhodně motivovány, byly zaměřeny na rozvoj základních motorických a poznávacích dovedností, vyjadřovacích schopností a rozvíjení smyslového vnímání, fantazie a tvořivosti.

K rozvoji pohybových dovedností dětí přispívalo pravidelně zařazované cvičení zaměřené na rozvoj motorických dovedností, fyzické zdatnosti a koordinaci pohybů. Obsahovalo cviky podporující správné držení těla, posílení a protažení svalových oblastí. V rámci nácviku těchto dovedností učitelky dbaly u dětí na správné držení těla, posílení a protažení svalových oblastí, získání správného pohybového návyku. V případě názorného příkladu, který poskytovala učitelka, byla tato činnost zpravidla více efektivní. Učitelky vhodně využívaly hudební doprovod a rytmička říkadla, motivaci dětí zvyšovalo cvičení s využitím pomůcek. Vhodně byly zařazovány pohybové hry na základě přání dětí. Při pobytu venku byly řízené a spontánní činnosti provázané, byla dostatečně rozvíjena hrubá motorika dětí. Děti rychle reagovaly na slovní pokyny, což umožňovalo učitelkám dát dětem větší volnost při pohybovém vyžití. Při vzdělávání byl respektován biorytmus dětí dostatečnou délkou pobytu venku.

Učitelky vedly děti k dodržování pravidel soužití ve třídě přirozeným způsobem, dbaly na šetrné zacházení s hračkami a pomůckami i na jejich pečlivý úklid. Posilovaly pozitivní vzájemné vztahy mezi dětmi, při vzniklých konfliktech jim byly nápomocny k účinnému vyřešení. Hodnocení činností prováděly většinou učitelky, děti byly jen výjimečně vedeny k sebehodnocení. Opomíjeno bylo zpravidla i vzájemné hodnocení dětí. Učitelky jej nevyužily ani u nejstarších dětí, a tím u nich nepodporovaly dovednost argumentace a obhajování vlastního názoru. Práci zhodnotily spíše jen formálně. Pouze v jednom případě se učitelka snažila s dětmi o formativní hodnocení a k sebereflexi ve vztahu k plnění zadaného úkolu.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami byla zpravidla věnována účinná podpora. Spolupráce asistentek pedagoga s učitelkami byla většinou přínosná pro vytváření vhodných podmínek pro vzdělávání všech dětí ve třídě. Asistentky i učitelky aktivizovaly děti různými činnostmi, byly dětem nápomocné při vysvětlování a uskutečňování činností během celého dne. Asistentky pedagoga svým přístupem pozitivně ovlivňovaly začleňování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do kolektivu. Ne vždy však byla poskytována účinná podpora všem dětem, které ji potřebovaly. Učitelky méně dbaly na socializaci dětí s odlišným mateřským jazykem, komunikaci nepodpořily např. názornou ukázkou nebo mimoslovní komunikací, neověřily si porozumění a individuální přístup byl sledován minimálně.

Režimové přechody během dne byly organizovány převážně hromadně. Tato organizace omezuje děti v průběžném přechodu k dalším činnostem, dochází k velkým časovým prodávám, děti ztrácejí pozornost. Ve třídách byly od rána k dispozici nápoje, které samostatně využívaly převážně starší děti. Mladšími dětmi samostatně využívané nebyly, ale učitelky děti k jejich využití pobízely, hlavně před pobytem venku. Při stolování byla věnována pozornost tvorbě a upevňování pravidel chování u stolu. Samostatnost dětí při stravování byla aktuálně vzhledem k epidemiologické situaci částečně omezena, děti si nemohly samy brát svačinu na talíř, nemohly si samy mazat pečivo nebo nalévat polévku a více si tak rozvíjet sebeobslužné dovednosti a samy rozhodovat o velikosti porce. Měly však možnosti přídavek. S jednou výjimkou nebyl ve třídách vhodně uplatňován rozvolněný režim stravování, při kterém by děti rozvíjely svoje individuální potřeby, stolování probíhalo pro všechny děti současně. Rychlejší děti se po úklidu stravovacího místa vracely ke stolům, vznikaly tak pro ně nevhodné časové prostoje, které nemohly využít podle svého zájmu.

Používání příboru bylo dětem nabízeno podle věku, což omezuje rozvoj zručnosti některých motoricky zdatnějších mladších dětí. V některých třídách učitelky opomíjely korigovat správný úchop lžice a příboru. Při odpočinku po obědě nebyla respektována individuální potřeba spánku a odpočinku u všech dětí. V jedné třídě byly dětem nabídnuty klidové aktivity mimo lůžko až po upozornění ČŠI.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ve třídách panuje příjemná atmosféra provázená účinnou spoluprací pedagogů, jejichž role při vzdělávání je podporující. Sledují průběžně výsledky vzdělávání každého dítěte ve všech oblastech. Záznamové formuláře mají charakter informace o aktuálním stavu. Z výsledků pedagogické diagnostiky nejsou vždy důsledně vyvozovány konkrétní záměry pro další rozvoj dětí, proto se v plánování vzdělávací nabídky individuální rozvoj dětí a realizace diferenciac ve vzdělávání objevují jen v menší míře. K hodnocení výsledků vzdělávání, resp. také vedení dětí k sebehodnocení dosud nejsou vždy účelně využívána portfolia, v nichž jsou shromažďovány výtvarné práce či pracovní listy dítěte od jeho nástupu do školy. Účinněji se učitelky zaměřují na hodnocení výsledků vzdělávání dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Respektují a naplňují doporučení školského poradenského zařízení, vhodně korigují součinnost s asistentem pedagoga, což se pozitivně projevuje v dosažených výsledcích vzdělávání.

Dosahované výsledky vzdělávání většinou odpovídaly věkovým zvláštnostem dětí. Starší děti se uměly soustředit na činnost a dokončit ji, uměly zorganizovat hru a rozdělit si role. Spontánně si vybíraly činnosti rozvíjející matematické dovednosti, slovní zásobu, vnímání a paměť, prostorovou představivost. Děti měly prostor pro volný pohyb, zručnost a tvořivost prokázaly při konstruktivních hrách, pracovních a výtvarných činnostech či při práci s drobným materiálem. Prokazují postupné osvojování elementárních poznatků, schopností a dovedností, dodržují bez větších problémů určená pravidla soužití a přiměřeně svému věku mají osvojeny hygienické i společenské návyky.

Učitelky aktivně připravují podmínky pro bezproblémový vstup dětí do základní školy, sdělují zákonným zástupcům potřebné informace týkající se přechodu dětí na další stupeň vzdělávání. Vedou se zákonnými zástupci individuální pohovory o pokrocích jejich dítěte. V případě potřeby poskytují poradenský servis a zprostředkovávají kontakty na školská poradenská zařízení. Děti nejstarší věkové skupiny navštěvují základní školy ve městě před zápisem k povinné školní docházce. Vytvářejí tak příznivé podmínky pro usnadnění přechodu dětí na další stupeň vzdělávání. Škola nabízí zákonným zástupcům účast ve vzdělávání, tato možnost spolupráce je občas ze strany zákonných zástupců využívána.

Výsledky vzdělávání jsou průběžně prezentovány v prostorách školy a prostřednictvím akcí, které škola pořádá většinou pro zákonné zástupce dětí. Podle aktuální nabídky jsou využívány jednorázové a příležitostné akce (např. kulturní pořady, besedy, výlety). Škola se aktivně účastní života obce a podílí se na řadě společenských a sportovních akcí pořádaných nejen pro děti školy, ale i pro jejich zákonné zástupce a širokou veřejnost. V místě poskytování vzdělávání převážně spolupracuje s domem dětí a mládeže a základní uměleckou školou. V rámci filmového festivalu „Oty Hofmana“ se děti úspěšně účastní také výtvarných soutěží. V hodnoceném období byly pravidelně realizované aktivity částečně utlumeny z důvodu epidemiologických opatření a s tím související nižší docházkou dětí do školy. Ve školním roce 2019/2020 začala škola prezentovat na svých webových stránkách pod názvem „Nejzajímavější střípky ze tříd“ měsíční dění jednotlivých tříd podpořené fotodokumentací. Tuto aktivitu škola hodnotí pozitivně na základě kladných ohlasů ze strany

zákonných zástupců. Učitelky vypracovávají celková hodnocení tříd za daný školní rok, která jsou součástí vlastního hodnocení školy.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v roce 2015 začala škola vzdělávat děti mladší tří let a děti se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým poskytuje účinná podpůrná opatření.
- V důsledku nižšího počtu dětí přijatých ke vzdělávání pro školní rok 2020/2021 se ve škole snížil počet tříd ze sedmi na šest.

Silné stránky

- Škola zajišťuje kvalitní materiální a prostorové podmínky pro vzdělávání všech dětí.
- Ve všech třídách jsou pravidelně několikrát v týdnu zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity pro zdravý tělesný vývoj dětí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní činnost ředitelky není efektivně provázána s procesem vzdělávání, v řízení školy chybí zavádění účinných opatření ke zkvalitnění průběhu a výsledků vzdělávání.
- Vznikající časové prostoje při stravování omezují vhodný průběžný režim vzdělávání dětí.
- Učitelky při hodnocení nevyužívají sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí, čímž nepodporují u dětí schopnost argumentace, obhajování vlastního názoru a sebereflexe.
- Pedagogická diagnostika dětí je vedena bez promyšlené následné realizace vzdělávací nabídky s důrazem na naplňování individuálních potřeb každého dítěte.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat při řízení pedagogického procesu vzájemné hospitace pedagogů ke zlepšení uplatňování různých metod a organizačních forem při vzdělávání dětí.
- Zaměřit hospitační činnost na sledování a vyhodnocování účinnosti forem a metod práce ve výuce, podpořit efektivní diferenciaci vzdělávání v rámci naplňování individuálních vzdělávacích potřeb dětí.
- Respektovat individuální potřebu spánku u všech dětí, nabízet všem dětem, které neusnou, klidové činnosti mimo lůžko.
- Umožnit dětem průběžný režim v průběhu celého dne a tím podporovat jejich samostatnost.
- Věnovat v pedagogickém procesu více pozornosti vedení dětí k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.
- Plánovat a realizovat vzdělávací nabídku s účelnou diferenciací cílů při vzdělávání dětí na základě pedagogické diagnostiky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina v úplném znění ze dne 20. 1. 1997 vydaná Městem Ostrov, poslední dodatek z 15. 6. 2016
2. Jmenování do funkce ředitelky ze 4. 1. 2006 vydané Městem Ostrov
3. Potvrzení ve funkci ředitelky vydané dne 20. 2. 2018 Městem Ostrov
4. Školní vzdělávací program s názvem „Mateřská škola objevně prožitková, zábavná a pohodová“ s platností od 30. 8. 2019
5. Školní řád 2020 – 2021 s datem vydání 28. 7. 2020 a účinností od 1. 9. 2020
6. Provozní řád školní jídelny a školní jídelny výdejny z 1. 9. 2020
7. Třídní knihy vedené ve školním roce 2020/2021 k datu inspekční činnosti
8. Strategický plán rozvoje MŠ 2019-2023 z 15. 7. 2019
9. Evidenční listy vedené ve školním roce 2020/2021 k datu inspekční činnosti
10. Záznamy o dětech vedené k datu inspekční činnosti
11. Pedagogická diagnostika dětí vedená k datu inspekční činnosti
12. Strategický plán rozvoje MŠ 2019-2023 z 15. 7. 2019
13. Směrnice k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků z 1. 1. 2020
14. Osvědčení o absolvovaných vzdělávacích akcích za školní rok 2019/2020 a 2020/2021, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a doklady o bezúhonnosti pedagogických pracovníků vedené k datu kontroly
15. Dokumentace BOZ vedená k datu kontroly.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.k@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Lochschmidtová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Dana Lochschmidtová, v. r.

Mgr. Milena Jíšová, školní inspektorka

Mgr. Milena Jíšová, v. r.

Mgr. Eva Nováková, školní inspektorka

Mgr. Eva Nováková, v. r.

Bc. Libuše Skopcová, kontrolní pracovnice

Bc. Libuše Skopcová, v. r.

V Karlových Varech 6. ledna 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Lenka Dienesová, ředitelka školy

Lenka Dienesová, v. r.

V Ostrově 11. 1. 2021